

HISTORIA L L I N E N A I K A K A U S K I R J A

114. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Anu Lahtinen

Toimitussihteeri: Heidi Kurvinen

Toimittajat: Johanna Ilmakunnas, Ville Kivimäki, Simo Mikkonen, Johanna Rainio-Niemi

Hallitus: Janne Virkkunen (pj), Marja Jalava, Risto Jussila, Petri Karonen,

Sari Katajala-Peltomaa, Kaarina Palojärvi

Ulkoasu: Miia Huttu

Historiallinen Aikakauskirja noudattaa tieteellistä vertaisarviointikäytäntöä.

www.historiallinenaikakauskirja.fi ■ ISSN 0018-2362

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Anu Lahtinen, Meistä on moneksi! 1

Louis Clerc, Propagandaa vai tiedotusta? 4

Artikkelit

Jari Sedergren, Elokuvat Suomi-kuvan luojina ja propagandana 7

Louis Clerc, ”Ei missään tapauksessa saisi jarruttaa Holmaa Pariisissa!” – Suomen Pariisin-lähetystön propagandatoiminta ennen talvisotaa ja sen aikana 24

Helena Pilke, Taistelukuvauksia tulilinjoilta – TK-rintamakirjeenvaihtajien asema ja merkitys Suomen ulkomaanpropagandassa jatkosodan aikana 38

Olli Kleemola, ”Sotakuvia Suomesta” – Suomalaisen ulkomaille suunnattu kuvapropaganda 1939–1944 52

Elina Melgin, Tiedottajien ammattikunnan synty Suomessa 61

Mari Hatavara ja Kari Teräs, Minä, Kekkonen ja poliittinen rappio – Veikko Vennamon rakentama historiakuva ja kerronnalliset keinot muisteluaineistoissa 74

Kolumni

Reima Välimäki, Propagandasotaa kerettiläisiä vastaan 89

Kirjoittamisesta

Eva Johanna Holmberg ja Katja Ritari, Keskustelua historian kirjoittamisesta 91

Syväluotaus

Veli-Matti Rautio, Vanhalla tavalla uutta ensimmäisen maailmansodan taustoista 93

Arvioita

Bernal Díaz del Castillo, Uuden Espanjan valloituksen totuudenmukainen historia (*Veli-Matti Kari*) 100

Hanna-Maija Ketola, Juha Meriläinen, Sini Mikko-la ja Päivi Salmesvuori (toim.), Yksilö ja yhteisö kristinuskon historiassa (*Saara Hilpinen*) 101

Anu Lahtinen ja Miia Ijäs (toim.), Risti ja lounatuuli – Rauman seurakunnan historia keskiajalta vuoteen 1640 (*Jyrki Knuutila*) 102

Kustaa H. J. Viikuna, Juomareiden valtakunta – Suomalaisten känni ja kulttuuri 1500–1850 (*Jenni Lares*) 104

Mia Korpiola et al. (toim.), The Svea Court of Appeal in the EarlyModern Period – Historical Reinterpretations and New Perspectives (*Riikka Miettinen*) 105

Lucia Tonini (toim.), I Demidov fra Russia e Italia – Gusto e prestigio di una grande famiglia in Europa dal XVIII al XX secolo (*Marja Harmanmaa*) 107

Satu Lidman, Väkivaltakulttuurin perintö – Sukupuoli, asenteet ja historia (*Eva Abl-Waris*) 108

Ulla Ijäs, Talo, kartano, puutarha – Kauppahuoneen omistaja Marie Hackman ja hänen kultusvalintansa varhaismodernissa Viipurissa (*Jyrki Paaskoski*) 109

Juhani Salokannel, Hengen paloa & painettua sanaa – Renqvist-Reenpääät kustantajina 1815–2015. (*Niklas Jensen-Eriksen*) 111

Aarni Virtanen, ”Toimikaa, älkää odotako” – Vihtori Kosolan puheiden muutokset 1929–1936 (*Vesa Vares*) 112

William D. Frank, Everyone to Skis! – Skiing in Russia and the Rise of Soviet Biathlon (*Erkki Vettenniemi*) 113

Jari Sedergren ja Ilkka Kippola, Dokumentin utopiat – Suomalaisen dokumentti- ja lyhytelokuvan historia 1944–1989 (*Anneli Lehtisalo*) 114

Anton Monti, Punaiset prikaatit – Italian väkival- lan vuodet 1970–1988 (*Leena Malkki*) 16

Tiedemaailma

Mika Mäkelä, Pohjoismaista yhteistyötä Århusissa *Heidi Kurvinen*, Tukholmassa muistettiin historia-alan varhaista naistohtoria 118

Imre Bartis, HAikin elektra-aineisto mukana kor- pushankkeessa 119

Kansi: Tk-mies Reino Tenkanen ja kaksi saksa- laista pk-miestä kuvaavat ilmavalvontalotaa Lah- denpohjan ilmavalvontatornissa. Kuvaaja: Carl Rosenqvist. Kuva: SA-kuva, kuva JSdia304.